

**UCHWAŁA NR XV/89/2016
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 4 marca 2016 r.

w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie zmiany granic Gminy Turawa, polegającej na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z Gminy Turawa i jego włączeniu do miasta Opola

Na podstawie art. 4b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1515 z późn. zm.) oraz uchwały Nr XIV/87/2016 Rady Gminy Turawa z dnia 11 lutego 2016 roku w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Turawa w przedmiocie proponowanej zmiany granic Gminy Turawa, polegającej na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z Gminy Turawa i jego włączeniu do miasta Opola, Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami Gminy Turawa **opiniuje się negatywnie** zmianę granic Gminy Turawa, polegającą na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z Gminy Turawa i jego włączeniu do miasta Opola, stosownie do uchwały Nr XVIII/320/15 Rady Miasta Opola z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie zmiany granic Miasta Opola oraz przeprowadzenia konsultacji.

§ 2. Uzasadnienie stanowiska Rady Gminy Turawa wraz z protokołem z przeprowadzonych konsultacji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

mgr Artur Gallus

PROTOKÓŁ

Załącznik do Uchwały Nr XV/89/2016

Rady Gminy Turawa
z dnia 4 marca 2016 r.

Z KONSULTACJI Z MIESZKAŃCAMI GMINY TURAWA PRZEPROWADZONYMI W DNIACH 15 – 28 LUTEGO 2016 r.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr OB.0050.5.2016 Wójta Gminy Turawa z dnia 11.02.2016 r. w dniach od 15 do 28 lutego 2016 r. zostały przeprowadzone konsultacje z mieszkańcami Gminy Turawa.

Konsultacje zostały przeprowadzone w formie ankiet konsultacyjnych, zawierających pytanie i warianty odpowiedzi oraz pouczenie co do sposobu wypełnienia ankiety konsultacyjnej oraz sposób przekazania wypełnionych ankiet konsultacyjnych. W konsultacjach mieli prawo uczestniczyć mieszkańcy Gminy Turawa.

Przedmiotem konsultacji było pytanie następującej treści:

„Czy jest Pani/Pan za zmianą granic Gminy Turawa, polegającą na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z Gminy Turawa i jego włączeniu do miasta Opoła?”.

Każdy mieszkaniec Gminy Turawa, biorący udział w konsultacjach, mógł wyrazić swoją opinię przy pomocy ankiety konsultacyjnej, umieszczając w odpowiednim polu ankiety konsultacyjnej („JESTEM ZA”, „JESTEM PRZECIW”, „WSTRZYMUJĘ SIĘ”) znak X, stanowiący odpowiedź na zadane pytanie.

Ankiety konsultacyjnej zostały udostępnione poprzez wyłożenie w:

- holu Urzędu Gminy;
- jednostkach oświatowych na terenie Gminy;
- miejscu zamieszkania uprawnionych do udziału w konsultacjach poprzez odwiedzające gospodarstwa domowe upoważnione przez Wójta Gminy Turawa osoby.

Ankiety konsultacyjne zostały zebrane :

- w miejscu zamieszkania uprawnionych do udziału w konsultacjach poprzez odwiedzające gospodarstwa domowe upoważnione przez Wójta Gminy Turawa osoby;
- w holu Urzędu Gminy w przeznaczony na ten cel urnie;
- w jednostkach oświatowych i kulturalnych na terenie Gminy w przeznaczony na ten cel urnie;
- u sołtysów każdej z jednostek pomocniczych Gminy Turawa.

Liczba uprawnionych do głosowania czyli stałych mieszkańców Gminy Turawa, według danych z ewidencji ludności na dzień 28 lutego 2016 r. wynosi 9.460. W wyniku podsumowania ankiet ustalono, że w konsultacjach wzięło udział 4.988 mieszkańców Gminy Turawa, co stanowi 52,73 %.

„ZA” zmianą granic Gminy opowiedziało się	65 mieszkańców	1,30%
„PRZECIW” było	4 877 mieszkańców	97,83%
„WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ” było	43 mieszkańców	0,86%
Głosy nieważne oddało	3 mieszkańców	-

W obliczeniach nie ujęto 5 ankiet, ze względu na złożenie przez osoby nie mieszkające na terenie Gminy Turawa.

Tabela stanowiąca załącznik nr 1 do protokołu przedstawia zestawienie wyników w poszczególnych sołectwach.

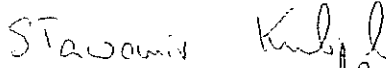
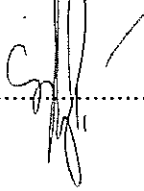

Ankiety konsultacyjne zostały zapakowane (osobno każde sołectwo) i przekazane do depozytu.

Zespół odpowiedzialny za przeprowadzenie konsultacji:

1. Sławomir Kubicki, Zastępca Wójta Gminy Turawa, koordynator ds. przeprowadzenia konsultacji,
2. Stanisława Brzozowska, Sekretarz Gminy Turawa, sekretarz ds. przeprowadzenia konsultacji;
3. Bartłomiej Kita, Kierownik referatu turystyki i promocji, członek

Podpisy:

Turawa, dnia 01.03.2016 r.

.....

.....

.....

Uzasadnienie

Rada Gminy Turawa opiniuje negatywnie wyłączenie obszaru części sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenie go do granic Miasta Opola.

I. Wynik konsultacji społecznych.

W związku z pismem Prezydenta Miasta Opola z dnia 30 listopada 2015 roku nr OR-I.0110.9.2015 w sprawie podjęcia działań celem wyrażenia przez Radę Gminy Turawa opinii w przedmiocie wyłączenia obszaru części sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenia go do granic Miasta Opola, w dniach od 15 lutego 2016 roku do 28 lutego 2016 roku przeprowadzono z mieszkańcami Gminy Turawa konsultacje społeczne w sprawie wyłączenia obszaru części sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenia go do granic Miasta Opola. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie badania ankietowego i polegały na wypełnieniu ankiety konsultacyjnej, poprzez odpowiedź na pytanie: Czy jest Pani/Pan za zmianą granic Gminy Turawa, polegającą na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z Gminy Turawa i jego włączeniu do miasta Opola? ankietowani mieli do wyboru jedną z trzech propozycji odpowiedzi:

- Jestem za;
- Jestem przeciw;
- Wstrzymuję się od głosu.

Liczba mieszkańców Gminy Turawa uprawnionych do udziału w konsultacjach społecznych wynosiła na dzień 28 lutego 2016 roku 9460, z czego udział w konsultacjach społecznych wzięło 4988 mieszkańców Gminy Turawa. Frekwencja w konsultacjach społecznych wyniosła 52,73%.

Przeciwko wyłączeniu z granic Gminy Turawa obszaru części sołectwa Zawada i włączeniu go do granic Miasta Opola opowiedziało się 4877 mieszkańców Gminy Turawa biorących udział w konsultacjach społecznych, co stanowi 97,83%.

Za wyłączeniem z granic Gminy Turawa obszaru części sołectwa Zawada i włączeniem go do granic Miasta Opola opowiedziało się 65 mieszkańców Gminy Turawa biorących udział w konsultacjach społecznych, co stanowi 1,30%.

Liczba mieszkańców Gminy Turawa, którzy wstrzymali się od zabrania głosu wyniosła 43, co stanowi 0,86%.

W konsultacjach społecznych oddano 3 nieważne ankiety.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych nie pozostawiają nawet cienia wątpliwości, co do negatywnej opinii mieszkańców w tej kwestii. Ich jednoznaczny wynik oraz frekwencja, jakiej nie udało się uzyskać w Gminie Turawa dotychczas w żadnych wyborach, czy to samorządowych, czy parlamentarnych, stanowi o wysokim stopniu integracji społeczności lokalnej. Wysoka frekwencja, którą osiągnięto w konsultacjach społecznych świadczy o odpowiedzialności mieszkańców Gminy Turawa za losy Małej Ojczyzny oraz chęci współdecydowania o kształcie wspólnoty, którą latami w trudach budowali.

Osiągnięty w konsultacjach społecznych wynik potwierdza, iż mieszkańcy Gminy Turawa są zadowoleni z poziomu życia jaki oferuje im Gmina. Jednocześnie świadomi są skutków i zagrożeń, jakie niesie za sobą wyłączenie części obszaru sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenie go do granic Miasta Opola. Jednocześnie nie dostrzegają jakichkolwiek korzyści, a tym bardziej perspektyw związanych z planowaną przez władze Opola zmianą granic Miasta, kosztem ich Gminy.

II. Brak precyzyjności określenia planowanych zmian granic administracyjnych

Trudno jest precyzyjnie wskazać, jaki konkretnie obszar „części sołectwa Zawada” miałby zostać przyłączony do Miasta Opola. Nie zostały przedstawione jakiegokolwiek precyzyjne mapy topograficzne, przedstawiające szczegółowo obszar, jaki miałby zostać przyłączony do Miasta Opola. Jedynie na bardzo ogólnikowej i mało czytelnej mapie stanowiącej załącznik do uchwały Rady Miasta Opola nr XVIII/320/15 z dnia 26 listopada 2015 roku, zaznaczono obszar, który ewentualnie miałby zostać włączony w granice Miasta Opola. Zaznaczony obszar jest tym bardziej nieprecyzyjny, gdyż rozciąga się na bliżej nieokreślonej południową część Gminy Turawa, obejmując swym zakresem również Osiedle Zawada. Z kolei w samej treści uchwały Rady Miasta Opola nr XVIII/320/15 w punkcie 5 wskazano, że Rada Miasta Opola wyraża wolę

przystąpienia do procedury zmiany granic Miasta Opola polegającej na włączeniu do terytorium Miasta Opola z gminy Turawa części obszaru sołectwa Zawada.

Uchwała Rady Miasta Opola nr XVIII/320/15 nie uwzględnia jednak faktu, iż na mocy uchwały nr XX/135/08 Rady Gminy Turawa z dnia 28 listopada 2008 roku wyodrębniona została jednostka pomocnicza w postaci Osiedla Zawada. Osiedle Zawada zostało wyodrębnione z terenów należących do sołectwa Zawada i obejmuje obszar 5,38 ha.

Uchwała Rady Miasta Opola nr XVIII/320/15 w swej treści stanowi, że włączeniu do terytorium Miasta Opola miałyby podlegać z Gminy Turawa „część obszaru sołectwa Zawada”. Jednakże na mapie stanowiącej załącznik do tejże uchwały zaznaczono teren obejmujący również Osiedle Zawada, a więc jednostkę pomocniczą, o której nie wspomina się w samej treści uchwały.

Istnieje zatem istotna rozbieżność pomiędzy treścią samej uchwały Rady Miasta Opola, a jej załącznikami. Uchwała ta jest zatem wewnętrznie niespójna, a co za tym idzie, przeprowadzone na jej podstawie działania Prezydenta Miasta Opola są od początku obciążone nieusuwalną wadą, która sprawia, że cały proces powinien zostać powtórzony.

Analizując jednak czysto hipotetycznie, to przyłączając do Miasta Opola części sołectwa Zawada powstałaby sytuacja, w której Osiedle Zawada jako odrębna jednostka pomocnicza Gminy Turawa zostałoby otoczone przez tereny należące do Miasta Opola. Osiedle Zawada stałoby się więc w pewnym sensie enklawą Gminy Turawa wewnątrz Miasta Opola. Działanie takie należy ocenić jako całkowicie pozbawione logiki i burzące harmonię ekonomiczno – społeczną na tym obszarze.

III. Informacje o Gminie Turawa

Na całym obszarze Gminy Turawa zamieszkiwano na dzień 28 lutego 2016 roku 9460 osób, z czego 1502 osoby zamieszkują na terenie sołectwa Zawada. Na terenie osiedla Zawada zamieszkują obecnie 234 osoby, w tym 34 dzieci.

Gmina Turawa położona jest w centralnej części województwa opolskiego, bezpośrednio sąsiadując z miastem Opole i zajmując powierzchnię 171 km². Gmina Turawa od strony północnej graniczy z Gminą Lasowice Wielkie. Od strony wschodniej i południowo wschodniej Gmina Turawa graniczy z Gminą Zębowice oraz miastem i Gminą Ozimek. Od strony południowej Gmina Turawa graniczy z Gminą Chrzastowice, zaś od strony zachodniej z Gminą Lubniany.

W skład Gminy Turawa wchodzi jedenaście sołectw tj. Bierdzany, Kadłub Turawski, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Osowiec, Rzędów, Turawa, Węгры, Zakrzów Turawski i Zawada.

W opisanym powyżej układzie terytorialnym, Gmina Turawa istnieje nieprzerwanie od 1972 roku, kiedy to na podstawie ustawy z dnia 29 listopada 1972 roku o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. z 1972 roku, Nr 49, poz. 312), Wojewódzka Rada Narodowa w Opolu, uchwałą nr XVIII/100/72 z dnia 6 grudnia 1972 roku, w miejsce dotychczas funkcjonującej gromady, utworzyła m.in. w powiecie opolskim Gminę Turawa.

Gmina Turawa położona jest w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego i w swojej większej części leży na płaskich terenach Równiny Opolskiej, stanowiącej część Niziny Śląskiej, a jedynie południowo-zachodni kraniec z gruntami należącymi do Zawady leży w dolinie Odry. Gmina stanowiąca część powiatu opolskiego zajmuje 171 km² powierzchni, liczy 11 wsi, które łącznie zamieszkuje ok. 9,5 tys. mieszkańców.

Najwyższe wzniesienie (222 m n.p.m.) znajduje się w Zakrzowie Turawskim - najdalej na wschód wysuniętej wsi, natomiast jej najniższy punkt (157 m n.p.m.) - zgodnie z obniżaniem się terenu w kierunku południowo-zachodnim znajduje się w Zawadzie, leżącej w dolinie Odry. Przepływająca przez gminę rzeka Mała Panew - prawy dopływ Odry - wyrzeźbiła dolinę nadając obszarowi dość charakterystyczny układ fizjograficzny.

Ponad połowę powierzchni gminy zajmują lasy należące do Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Stobrawsko-Turawskich.

W latach trzydziestych XX wieku wskutek działalności człowieka tereny leśne regionu turawskiego wzbogacono o wybudowane zbiorniki wodne. W dolnym biegu Małej Panwi wybudowano zaporę o wysokości 13 m i sztuczny zbiornik wodny o pojemności 108 mln m³. W ten oto sposób powstało Jezioro Duże. Jednak do jego budowy, obok innego budulca użyto miejscowe surowce tj. il i żwir. Powstałe w ten sposób wyrobiska

utworzyły kolejne zbiorniki: Jezioro Średnie, Jezioro Małe i Jezioro Srebrne, z którym od zachodu sąsiadują mniejsze stawy zwane Kaczymi Dolami, służące obecnie wędkarzom, podobnie jak niewielkie jeziorko Tonloch w samej Turawie. Ta obfitość wód powoduje, że zajmują one przeszło 12% powierzchni gminy, a Turawa i jej okoliczne wsie stały się rejonem turystyczno-wypoczynkowym.

Na przestrzeni ponad czterdziestu lat w lokalnych społecznościach poszczególnych miejscowości, a także na terenie całej gminy, ukształtowały się bardzo mocno scementowane więzi kulturowe, społeczne a niezwykle często również rodzinne.

Na terenie Gminy Turawa, z inicjatywy lokalnych społeczności, powstał szereg organizacji skupiających się na rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i wspierających jednostki pomocnicze Gminy w realizacji ich zadań.

W 2001 roku z inicjatywy mieszkańców sołectw położonych na terenie Gminy Turawa powstało m.in. Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Turawskiej zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń pod numerem KRS 0000034574. Statutowym celem stowarzyszenia jest rozwijanie działalności kulturalno oświatowej, turystycznej i popieranie inicjatyw społecznych służących utrwalaniu i pomnażaniu wartości materialnych regionu, popularyzacja wiedzy o Turawie, opieka nad zabytkami przyrody, kultury materialnej i historycznej, dbałość o estetykę wsi, organizowanie wystaw, odczytów, konkursów, imprez artystycznych.

W 2012 roku również w wyniku społecznej inicjatywy mieszkańców Gminy Turawa powstało Stowarzyszenie „Wielkie Księstwo Turawskie” zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, rejestrze stowarzyszeń pod numerem KRS 0000417831. Statutowym celem stowarzyszenia jest zbieranie i propagowanie informacji na temat Gminy Turawa i jej okolic, w tym dotyczących jej środowiska naturalnego, historii, teraźniejszości i przyszłości, inicjowanie działań mogących przyczynić się do rozwoju gminy, w tym współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, administracji rządowej i organizacjami międzynarodowymi, pozyskiwanie środków na finansowanie zadań infrastruktury komunalnej, działalność kulturalną i społeczną oraz pobudzanie aktywności mieszkańców wsi i **zwiększenie roli gminy w województwie**.

Powstanie opisanych powyżej dwóch stowarzyszeń jest wynikiem poczucia odrębności mieszkańców Gminy Turawa i wyjątkowo silnej więzi lokalnej społeczności. Lokalna społeczność na przestrzeni lat wykształciła tak głębokie poczucie więzi i tożsamości, że ostatecznie członkowie tychże społeczności zaczęli jednoczyć się w legalnie rejestrowane i działające stowarzyszenia, posiadające odrębną osobowość prawną i wspierające organy gminy i jednostki pomocnicze w realizacji swoich zadań.

Na terenie całego obszaru Gminy Turawa działają także od lat inne jednostki wspierające i cementujące więzi społeczne. Należą do nich m.in. Stowarzyszenie Rodziców „Przyjazna Szkoła w Węgrach”, Stowarzyszenie Rodziców „Nasza Szkoła w Kadłubie Turawskim”, Stowarzyszenie Miłośników i Przyjaciół Bierdzan, Gminne Zrzeszenie LZS, LKS „Silesius” Kotórz Mały, LKS „Sokoły” Bierdzany, LZS Ligota Turawska, LZS „Stal” Osowiec, LZS Turawa, Harcerski Klub Żeglarski w Turawie, Stowarzyszenie Miłośników i Przyjaciół Bierdzan, Stowarzyszenie „Nasz Zakrzów”, Ochotnicza Straż Pożarna – Bierdzany, Ochotnicza Straż Pożarna – Kadłub Turawski, Ochotnicza Straż Pożarna – Ligota Turawska, Ochotnicza Straż Pożarna – Ligota Turawska, Ochotnicza Straż Pożarna Kotórz Wielki, Ochotnicza Straż Pożarna – Rzędów, Ochotnicza Straż Pożarna – Osowiec, Ochotnicza Straż Pożarna – Węgry, Ochotnicza Straż Pożarna – Zawada, czy Ruch Autonomii Śląska – Region Opole.

Wyłączenie z Gminy Turawa obszaru części sołectwa Zawada i włączenie go do granic Miasta Opola może nieodwracalnie doprowadzić do zniszczenia dorobku integracyjnego lokalnego społeczeństwa, który kształtował się na przestrzeni dziesiątek lat.

IV. Inwestycje na terenie całego obszaru Gminy Turawa.

Od 2012 roku, jak i w latach następnych dokonano szeregu inwestycji na terenie całej Gminy Turawa, których celem było podniesienie standardów życia mieszkańców, a także rozwój gospodarczy Gminy. I tak w 2012 roku wykonano szeroką infrastrukturę wokół jeziora średniego w Turawie, której łączny koszt wyniósł 840.283,56 zł (osiemset czterdzieści tysięcy dwieście osiemdziesiąt trzy złote, pięćdziesiąt sześć groszy). Następnie wykonano gruntowane remonty dróg położonych w Turawie, Kotorzu Wielkim, Zakrzowie Turawskim, Węgrach i Osowcu na łączną kwotę 406.315,41 zł (czteryście sześć tysięcy trzysta piętnaście złotych, czterdzieści jeden groszy). Wybudowano również nowoczesny chodnik przy drodze powiatowej w

Osowcu za łączną kwotę 44.979,99 zł (czterdzieści cztery tysiące dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych, dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) oraz kompleksowo wyremontowano budynek mieszkalny w Węgrach za kwotę 169.399,64 zł (sto sześćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt dziewięć złotych, sześćdziesiąt cztery grosze). Szczególnie ważną inwestycją w 2012 roku była rozbudowa przedszkola na terenie sołectwa Zawada, której koszt wyniósł 71.917,70 zł (siedemdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset siedemnaście złotych, siedemdziesiąt groszy) oraz inwestycja polegająca na wykonaniu kontenera socjalnego na terenie sołectwa Zawada, której koszt pochłonął 17.937,12 zł (siedemnaście tysięcy dziewięćset trzydzieści siedem złotych, dwanaście groszy).

Uwzględniając wszystkie pomniejsze inwestycje oraz zakupy przeznaczone na podniesienie standardów i warunków życia mieszkańców, w 2012 roku wydano łącznie kwotę 5.356.330,29 zł (pięć milionów trzysta pięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta trzydzieści złotych, dwadzieścia dziewięć groszy).

Wydatki z budżetu Gminy Turawa w 2013 roku w znacznej mierze skupiły się na dalszej rozbudowie infrastruktury wokół jeziora średniego. Koszty inwestycji w tym zakresie wyniósł w 2013 roku 635 000 zł (sześćset trzydzieści pięć tysięcy). W 2013 roku zrealizowano również inwestycję polegającą na wyasfaltowaniu ulicy Szkolnej na terenie sołectwa Zawada, której koszt wyniósł 5.000 zł (pięć tysięcy złotych). W 2013 roku łącznie na pozostałe na inwestycje związane z transportem i łącznie (głównie budowa dróg), rozwojem infrastruktury turystycznej, gospodarką mieszkaniową, administracją publiczną, bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową, oświatą, wychowaniem dzieci i młodzieży, gospodarką komunalną, ochroną środowiska, kulturą, ochroną dziedzictwa narodowego i kulturą fizyczną wydano na całym obszarze Gminy Turawa łączną kwotę 1.417.794,65 zł (jeden milion czterysta siedemnaście tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt cztery złote, sześćdziesiąt pięć groszy).

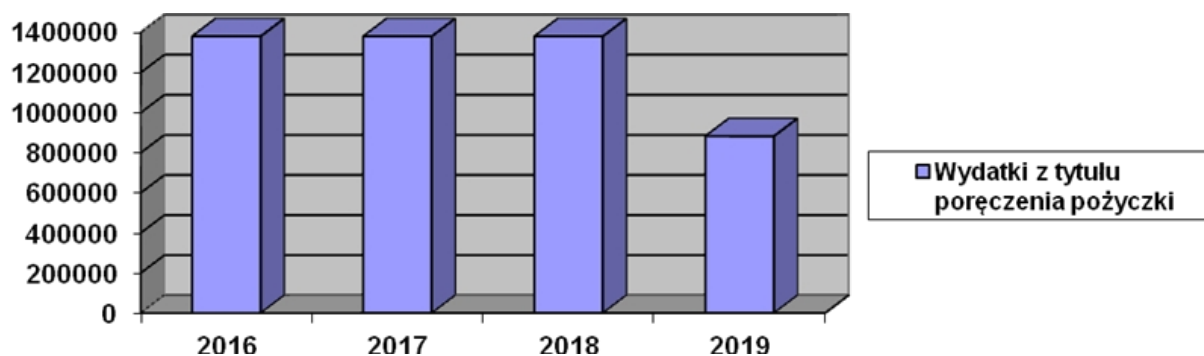
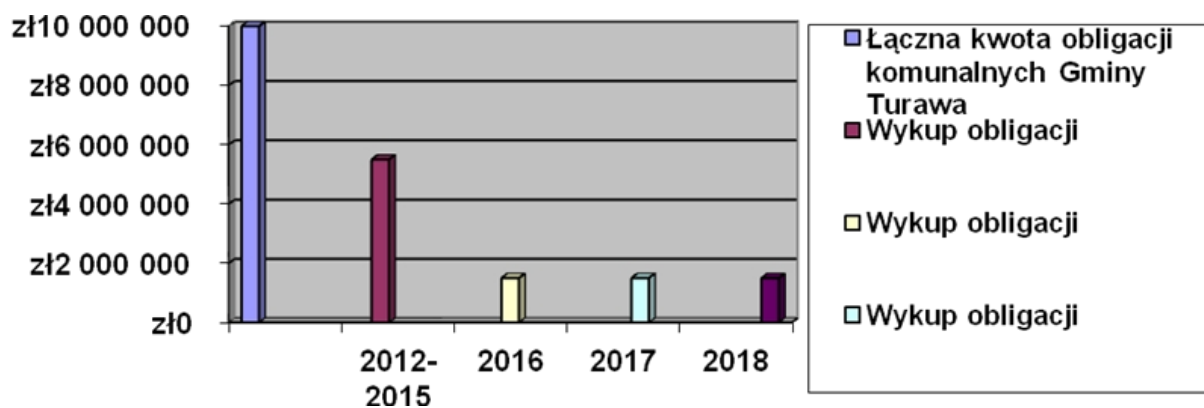
W roku 2014 znacznie zwiększono w stosunku do roku 2013 wydatki na transport i łączność, w szczególności na asfaltowanie dróg (w tym dalsze asfaltowanie ulicy Szkolnej w Zawadzie) na całym obszarze Gminy Turawa. Łączny koszt inwestycji związanych z remontowaniem i rozbudową infrastruktury drogowej w 2014 roku wyniósł 804.373,29 zł (osiemset cztery tysiące złote trzysta siedemdziesiąt trzy złote, dwadzieścia dziewięć groszy). W 2014 roku przeznaczono również sporą kwotę na wydatki związane z turystyką, bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową, oświatą, wychowaniem, ochroną zdrowia, gospodarką komunalną, ochroną środowiska, kulturą i ochroną dziedzictwa narodowego. Łączny koszt inwestycji na terenie Gminy Turawa wyniósł w 2014 roku 2.062.632,91 zł (dwa miliony sześćdziesiąt dwa tysiące sześćset trzydzieści dwa złote, dziewięćdziesiąt jeden groszy).

W 2015 roku łączny koszt inwestycji związanych z transportem i łącznością, a przede wszystkim asfaltowaniem dróg wyniósł 1.221.921,28 zł (jeden milion dwieście dwadzieścia jeden tysięcy dziewięćset dwadzieścia jeden złotych, dwadzieścia osiem groszy). W tym koszt związany z asfaltowaniem ulicy Kolanowskiej na terenie sołectwa Zawada wyniósł 57.766,85 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy siedemset sześćdziesiąt sześć złotych, osiemdziesiąt pięć groszy). W tym samym roku na terenie sołectwa Zawada wybudowano zewnętrzną siłownię, której koszt budowy wyniósł 19.999,80 zł (dziewięćnaście tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych, osiemdziesiąt groszy). Łączny koszt inwestycji z budżetu Gminy Turawa w 2015 roku na inwestycje związane z transportem i łącznością, turystyką, gospodarką mieszkaniową, administracją publiczną, ochroną zdrowia (w tym przeciwdziałaniu alkoholizmowi), gospodarką komunalną, ochroną środowiska, kulturą, ochroną dziedzictwa narodowego i kulturą fizyczną na obszarze całej gminy wyniósł 1.458.916,04 zł (jeden milion czterysta pięćdziesiąt osiem tysięcy dziewięćset szesnaście złotych, cztery grosze).

Wydatki budżetowe Gminy Turawa planowane na inwestycje w 2016 roku, kształtują się na poziomie 6.509.000 zł (sześć milionów pięćset dziewięć tysięcy złotych). Oprócz inwestycji na obszarze całej Gminy Turawa, planuje się m.in. wyasfaltowanie ulicy Skośnej na terenie sołectwa Zawada, której przewidywany koszt to około 640.000 zł (sześćset czterdzieści tysięcy złotych). Planowane jest również odwodnienie placu na terenie sołectwa Zawada, szacowane na kwotę około 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych). Dodatkowo Gmina Turawa planuje doposażyć Ochotniczą Straż Pożarną w Zawadzie o samochód, na którego karosację przewidziano kwotę około 35.000 zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych).

W celu podniesienia standardów życia na całym obszarze gminy, w latach 2009-2012 Gmina Turawa oraz powołana przez gminę spółka Wodociągi i Kanalizacja Turawa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością realizowała zadanie inwestycyjne, przy współudziale środków UE – budowa kanalizacji na terenie gminy. W celu sfinansowania wydatków majątkowych w zakresie budowy infrastruktury komunalnej Gmina Turawa

wyemitowała w latach 2009-2010 obligacje komunalne na łączną wartość 10 000 000 zł. Wykup obligacji następuje w latach 2012-2018, w tym w latach 2016-2018 w kwocie 1 500 000 zł rocznie. Gmina jest również poręczycielem pożyczki zaciągniętej przez WiK Turawa sp. z o.o. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu na realizację w/w zadania. Wydatki z tytułu poręczenia będą jeszcze planowane w budżecie gminy rocznie w latach 2016-2019, w tym w latach 2016-2018 w kwocie 1 380 000 zł rocznie, a roku 2019 - 881 837 zł. Ponadto gmina posiada jeszcze zobowiązania długoterminowe związane z zaciągnięciem kredytów długoterminowych na zadania inwestycyjne w wys. 2 000 000 zł, których termin spłaty przypada na lata 2016-2019.

V. Inwestycje na obszarze Osiedla Zawada.

W celu dalszej integracji lokalnej społeczności, a w szczególności mając na celu podniesienie warunków życia mieszkańców, Gmina Turawa w latach 2004 – 2015 na obszarze Osiedla Zawada, przy udziale inwestora prywatnego, poczyniła szereg inwestycji.

W pierwszej kolejności w celu prawidłowego i kompleksowego zagospodarowania Osiedla Zawada, Gmina Turawa podjęła inicjatywę planistyczną i uchwaliła kolejno zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (2004 r.) i Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu usług publicznych i komercyjnych wsi Zawada (2005 r.). zmianie uległ również Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego z 2011 roku. Łączny koszt podjętych inicjatyw planistycznych wyniósł około 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych).

Wykonane Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego pozwoliły na rozwój terenu i budowę infrastruktury komunalnej. Rozbudowano system sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Wybudowano system kanalizacji deszczowej. Rozbudowano infrastrukturę energetyczną służącą zaopatrzeniu budynków w prąd elektryczny, a także zasilającą ciąg oświetlenia ulicznego. Wybudowano również układ komunikacyjny łączący lokalne drogi z drogami publicznymi. Koszt rozbudowy całej opisanej infrastruktury wyniósł około 3.560.000 zł (trzy miliony pięćset sześćdziesiąt tysięcy złotych).

Gminie Turawa udało się pozyskać inwestora, co skutkowało zabudową terenów sklasyfikowanych jako tereny usług i handlu. Udało się wybudować na obszarze zabudowy mieszkaniowej zespół sportowo – rekreacyjny, który został przekazany na rzecz Osiedla Zawada. Od strony obwodnicy Opola przy Osiedlu

Zawada wybudowano wał ziemny i ekran dźwiękochłonny w celu ochrony akustycznej całego obszaru zabudowy mieszkaniowej. Na obszarze Osiedla Zawada pokryto nawierzchnię ulic Jasionowej, Dębowej, Klonowej i Leśnej. W obrębie tychże ulic wykonano również sieć oświetlenia ulicznego. Łączny koszt tego przedsięwzięcia wyniósł około 620.000 zł (sześćset dwadzieścia tysięcy złotych).

W okolicach Osiedla Zawada Gmina Turawa przystąpiła również do realizacji inwestycji obejmującej budowę węzła komunikacyjnego na drodze krajowej nr 46 umożliwiającego bezkolizyjny wyjazd i wjazd z terenu i na teren Osiedla Zawada. W pierwszym etapie inwestycji zrealizowanym w 2012 roku, Gmina Turawa wykonała pełną dokumentację techniczną owego węzła komunikacyjnego. Koszt poniesiony do tej pory przez inwestora prywatnego na realizację tej inwestycji wyniósł ok. 500.000 zł (pięćset tysięcy złotych).

Łącznie na inwestycje związane z podniesieniem standardów życia mieszkańców Osiedla Zawada została wydana kwota 4.730.000 zł (cztery miliony siedemset trzydzieści tysięcy złotych).

Włączenie do Miasta Opola terenów, na których Gmina Turawa poczyniła daleko idące inwestycje spowoduje utratę zainwestowanych środków i brak możliwości kontynuowania prowadzenia inwestycji na tym obszarze przez Gminę Turawa.

VI. Wpływ powiększenia granic Miasta Opola na terytorium Gminy Turawa, na jej więzi społeczne i kulturowe oraz na wykonywanie zadań publicznych.

Propozycja powiększenia granic Miasta Opola m.in. o część Sołectwa Zawada, zaakceptowana uchwałą Rady Miasta Opola nr XVIII/320/15 z dnia 26 listopada 2015 roku w sprawie powiększenia Opola oraz przeprowadzenia konsultacji, nie opiera się na jakichkolwiek wiarygodnych analizach, studiach lub innych opracowaniach uwzględniających skutki realizacji koncepcji powiększenia Miasta Opola. Władze Miasta Opola nie poparły swoich idei jakimikolwiek dokumentami naukowymi, które mogłyby popierać koncepcję powiększenia granic Miasta Opola w kontekście celowościowym, ekonomicznym i społecznym. Nie można w żaden sposób, w ślad za władzami Miasta Opola, zdecydowanie przyjąć, że przyłączenie części sołectwa pozytywnie wpłynie na jakość i warunki życia mieszkańców.

Włączenie części sołectwa Zawada do Miasta Opola spowoduje konieczność zmiany teleadresowych, szyldów, pieczęci, co wiąże się z kolejnymi nieprzewidzianymi i zbędnymi kosztami.

Planowana zmiana granic Miasta Opola, spowoduje zmniejszenie środków budżetowych Gminy Turawa co w konsekwencji może doprowadzić do połączenia placówek oświatowych i likwidacji tych mniejszych.

Taka sytuacja niesie za sobą niebezpieczeństwo zwolnień nauczycieli i obsługi szkół, a więc mieszkańców znajdujących zatrudnienie w swojej miejscowości. Niewątpliwie, likwidacja szkół będzie skutkowałą również zwiększeniem obciążenia dla uczniów i rodziców w wypełnieniu obowiązku szkolnego.

Prezydent Miasta Opola w całym toku procedury zmierzającej do zmiany granic Miasta Opola swoją koncepcję „Dużego Opola” argumentował potrzebą uzyskania dodatkowych terenów inwestycyjnych, tymczasem według obiektywnych danych jest zupełnie inaczej.

Miasto Opole w obecnych granicach ma wysoki udział (ok. 3.100 ha, 32%) terenów rolniczych, nie licząc polderu „Żelazna”, ogrodów działkowych i terenów rolniczych przewidzianych już do zajęcia przez kopalnię cementowni „Odra”. Uwzględnione w tej kategorii tereny rolnicze przeznaczono w studium miejskim pod różne funkcje nierolnicze. Nawet przyjmując najbardziej optymistyczny wariant rozwojowy - demograficzny i gospodarczy sprzed 20 lat (150 tys. mieszkańców wg opracowania prof. K. Heffnera z 1991 r.) - wystarczają one na co najmniej kilkadziesiąt najbliższych lat. Włączenie w granice miasta kolejnych terenów ościennych, w przewadze użytkowanych rolniczo, zwiększy jedynie ich udział w strukturze miasta. Krajobraz miasta stanie się jeszcze bardziej wiejski, z dużym udziałem ciągów zabudowy zagrodowej.

Pozostałe tereny, potencjalnie rozwojowe w Opolu, zajmują łącznie ok. 896 ha, co stanowi 9,2% powierzchni miasta. Możliwości i kierunki miejskiego zagospodarowania oraz wykorzystania tych terenów są zróżnicowane i faktycznie nie zawsze uzasadnione. Niemniej powinny one być w pierwszej kolejności przedmiotem zainteresowania i analiz organów miasta, także innych inwestorów (tereny przemysłowe), choćby z uwagi na uzbrojenie i dostępność komunikacyjną.

Wszystkie wskazane obszary potencjalnego rozwoju w obecnych granicach Opola, także chronione ustawowo grunty rolne klas I – III i grunty organiczne, są prawnie zwolnione z obowiązku uzyskiwania zgody na przeznaczenie nierolnicze. Wszystkie są też przeznaczone pod różne nierolnicze funkcje miejskie w studium Opola, w części nawet w planach miejscowych. Natomiast inwestowanie na nowych terenach po

ewentualnym włączeniu ich w granice Opola – będzie wymagało przeprowadzenia procedury planistycznej (studium, plany miejscowe) i poniesienia kosztów.

Zastanawiające jest bezrefleksyjne i rozrzutne przeznaczenie ok. 176 ha terenów miejskich, najkorzystniejszych pod względem fizjograficznym i komunikacyjnym, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Osiedla Chabry i centrum Opola - na górnicze potrzeby cementowni „Odra”. Zwłaszcza że możliwości racjonalnej rekultywacji i zagospodarowania miejskiego tych głębokich (15-30 m) wyrobisk odkrywkowych są prawie żadne, czego dowodzi niewielki stopień wykorzystania istniejących już w Opolu licznych kamionek pogórnich. Wszystkie są zalane wodą albo zasypane śmieciami. Zbiorniki wodne w kamionkach z powodu stromych brzegów i dużej głębokości nie nadają się nawet dla ograniczonej funkcji rekreacyjnej. Z kolei wysypiska można tworzyć wyłącznie na peryferiach miasta. Dzieje się to w sytuacji gdy cała Opolszczyzna jest krajowym potentatem pod względem zasobów udokumentowanych surowców węglanowych i kruszyw. Można przecież wyobrazić sobie dalsze funkcjonowanie cementowni „Odra” w oparciu o margle i wapień wydobywane ze złóż w pobliżu Opola (Folwark, Góraźdże, nowe złożo „Tarnów Opolski-Wschód”) z wykorzystaniem np. transportu wodnego rzeką Odrą. Podobnie nieuzasadnione było i jest przeznaczenie dużych terenów w Groszowicach i Grotowicach pod eksploatację kruszyw, których także blisko granic Opola nie brakuje.

Ustawa o rewitalizacji z października 2015 r. (Dz. U. poz. 1777), reguluje efektywne gospodarowanie przestrzenią i nakazuje lokalizowanie nowej zabudowy na obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, z rewitalizacją tych obszarów. W szczególności ma się to odbywać poprzez uzupełnienia istniejącej zabudowy. Zgodnie z ustawą zajmowanie nowych terenów będzie możliwe po wyczerpaniu rezerw w istniejącej strukturze miasta. W przypadku Opola, o wadliwej i mało perspektywicznej strukturze demograficznej – także z tego powodu nie występuje potrzeba zajmowania nowych terenów.

Miarodajnym i obiektywnym wskaźnikiem wykorzystania przestrzennego potencjału rozwojowego miast jest gęstość zaludnienia, wyrażana w statystyce liczbą mieszkańców na kilometr kwadratowy powierzchni, co obrazuje tabela poniżej.

Gęstość zaludnienia w miastach wojewódzkich w Polsce

L.p.	Miasto wojewódzkie	Powierzchnia (km ²)	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)
1.	Warszawa	517	1.702.000	3.292
2.	Białystok	106	293.000	2.761
3.	Łódź	293	747.000	2.548
4.	Lublin	147	362.000	2.456
5.	Kraków	327	755.000	2.308
6.	Wrocław	293	635.000	2.166
7.	Rzeszów	116	187.000	1.612
8.	Bydgoszcz	175	363.000	2.082
9.	Toruń	116	203.000	1.758
10.	Zielona Góra	58	118.000	2.038
11.	Katowice	165	317.000	1.928
12.	Kielce	110	203.000	1.849
13.	Gdańsk	262	457.000	1.743
14.	Olsztyn	88	175.000	1.978
15.	Poznań	262	548.000	2.092
16.	Szczecin	301	408.000	1.358
17.	Opole – 2015 r.	97	122.000	1.257
	Opole - po zamierzonym powiększeniu	150 (w tym 53 nowych terenów)	132.000 (w tym 9.500 nowych mieszk.)	880

Pozycja Opola pod względem gęstości zaludnienia – po ewentualnym powiększeniu i gęstości zaludnienia 880 osób/ km²:

- 61 miejsce wśród 66 miast na prawach powiatu w całej Polsce. Mniejszą gęstość zaludnienia ma w Polsce tylko 5 miast na prawach powiatu: Jelenia Góra, Tarnobrzeg, Dąbrowa Górnicza, Jaworzno i Świnoujście.

Źródła: dane statystyczne z lat 2013 - 2015

Pod tym względem Opole, z obecną gęstością zaludnienia 1.257 mieszk./km² plasuje się na ostatnim miejscu wśród wszystkich miast wojewódzkich w Polsce. Przeciętna wielkość gęstości zaludnienia miast wojewódzkich kształtuje się w Polsce na poziomie 2000 – 2500 mieszk./km². Natomiast w Opolu po zamierzonym zwiększeniu powierzchni z 9.700 ha do 15.000 ha i liczby ludności z 122.000 do 132.000 – gęstość zaludnienia spadnie do krytycznej – 880 mieszk./km².

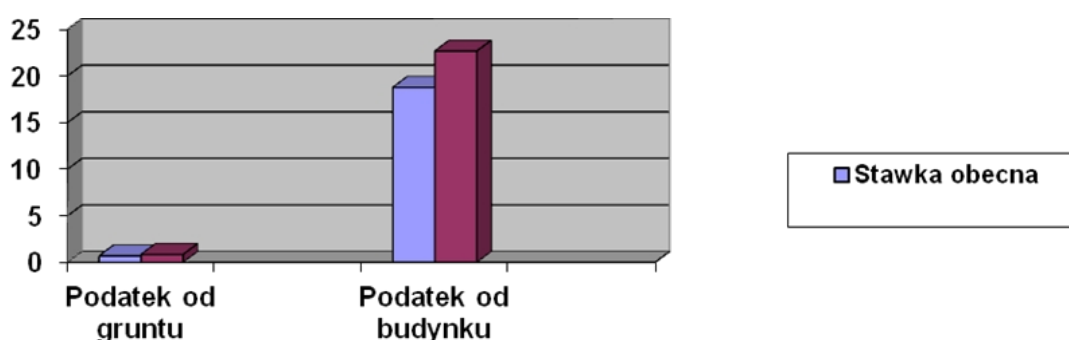
Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż zmiana granic Miasta Opola, kosztem Gminy Turawa, poprzez wyłączenie z jej obszaru części sołectwa Zawada i włączenie go do granic Miasta Opola prowadzi niewątpliwie do ograniczenia potencjału Gminy Turawa jako całości oraz zapaści terytorium części i całego sołectwa Zawada.

W świetle powyższego, uznać należy, iż nie ma jakichkolwiek szans na spełnienie kryteria art. 4 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. 2015 roku, poz. 1515 z późn. zm.).

VII. Skutki finansowe dla mieszkańców spowodowane wyłączeniem z obszaru Gminy Turawa obszaru części sołectwa Zawada i włączeniem w granice Miasta Opola.

Zmiana granic Miasta Opola spowoduje, iż na włączonych terenach w sposób istotny wzrosną stawki podatków lokalnych, odnoszące się do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

W przypadku przyłączenia części sołectwa Zawada do terenów Miasta Opola znacząco wzrosłyby podatki od gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. I tak, podatek od gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków na przyłączonych terenach wzrósłby z 0,68 zł / 1 m² do 0,84 zł / 1 m², a więc o 19,05 %. Podatek od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wzrósłby z 18,76 zł / 1 m² do 22,66 zł / 1 m², a więc o 17,22 %. Koszty prowadzenia działalności gospodarczej na przyłączonych terenach wzrosłyby zatem bardzo znacząco. Już tylko z tytułu podatku od nieruchomości, wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej wzrósłby w granicach między 17 % a 19 %, w zależności od rodzaju (grunt lub budynek) i ilości posiadanych nieruchomości. W niektórych przypadkach mogłoby to nawet doprowadzić przedsiębiorców na skraj opłacalności prowadzenia działalności gospodarczej.

VIII. Skutki finansowe dla Gminy Turawa spowodowane wyłączeniem z obszaru Gminy Turawa obszaru części sołectwa Zawada i włączeniem w granice Miasta Opola.

Wyłączenie obszaru części sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenie go do granic Miasta Opola spowoduje ogromne straty w dochodach budżetu Gminy Turawa, co może doprowadzić gminę na skraj bankructwa.

Z tytułu podatku od nieruchomości od gruntu, na którym istnieje w przyszłości potencjalna możliwość budowy sklepu IKEA, Gmina Turawa w 2016 roku pobierze podatek w łącznej wysokości 505 zł (pięćset pięć złotych).

Z tytułu podatku od nieruchomości od gruntu, na którym usytuowana jest galeria handlowa Turawa Park, Gmina Turawa w 2016 roku pobierze podatek w łącznej wysokości 1.422.045 zł (jeden milion czterysta dwadzieścia dwa tysiące czterdzieści pięć złotych).

Z tytułu podatku od nieruchomości położonych na terenie Osiedla Zawada, w 2016 roku Gmina Turawa pobierze łącznie kwotę 36.000 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych).

Z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w sklepie zlokalizowanym na terenie galerii handlowej Turawa Park w 2016 roku Gmina Turawa pobierze łącznie kwotę 96.846,53 zł (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy osiemset czterdzieści sześć złotych, pięćdziesiąt trzy grosze)

Z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu na stacji paliw położonej w obrębie kompleksu galerii handlowej Turawa Park, w 2016 roku Gmina Turawa pobierze łącznie kwotę 3.150 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt złotych).

Z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkujących tereny potencjalnie objęte procedurą wyłączenia z Gminy Turawa i włączenia ich w granice Miasta Opola, w 2016 roku Gmina Turawa pobierze łącznie kwotę 140.000 zł (sto czterdzieści tysięcy złotych).

Mając na uwadze powyższe wyliczenia, w przypadku wyłączenia z Gminy Turawa części sołectwa Zawada i włączeniu go w granice Miasta Opola, w samym tylko 2016 roku budżet Gminy Turawa straciłby kwotę 1.698.546,53 zł (jeden milion sześćset dziewięćdziesiąt osiem tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych, pięćdziesiąt trzy grosze). Tak wysoka kwota ma strategiczne znaczenie dla istnienia budżetu Gminy Turawa,

z którego obsługiwane są bieżące zobowiązania gminy. Brak wpływu środków z ww. tytułów może doprowadzić do niewypłacalności Gminy Turawa.

Istotnym jest, że gdyby Gmina nie liczyła na realne dochody z tyt. podatku od nieruchomości nie zaciągałaby zobowiązań na realizację zadań inwestycyjnych, których przedmiotem było m.in. wykonanie kanalizacji sanitarnej oraz infrastruktury turystycznej nad jeziorami.

Relacja łącznej kwoty spłaty długoterminowych zobowiązań gminy, wraz z wydatkami na jego obsługę do planowanych dochodów ogółem w latach 2016 – 2018 kształtuje się na poziomie górnej granicy dopuszczalnego wskaźnika obliczonego zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 885 z późn. zm. dalej jako ufp), a więc wskaźnika potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. W przypadku zmniejszenia dochodów gminy od roku 2017 tylko o 1 500 000 zł rocznie, co stanowi 5,26 bieżących dochodów budżetowych Gminy Turawa, spełnienie relacji z art. 243 ufp będzie bardzo trudne do osiągnięcia, gdyż na średnią arytmetyczną z poprzednich trzech lat wskaźnika dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów budżetu, gmina może tylko mieć niewielki wpływ w zakresie budżetu 2016r., natomiast wielkość rocznej kwoty spłaty zobowiązań długoterminowych nie ulegnie zmianie. Niższe dochody gminy w następnych latach spowodują więc znaczne pogorszenie sytuacji finansowej gminy, a w konsekwencji brak możliwości uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w kolejnych latach.

IX. Uwagi ogólne.

Wystąpienie przez władze Miasta Opola z wnioskiem w sprawie zmiany granic Miasta Opola, polegającej na wyłączeniu części obszaru sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączeniu go do Miasta Opola jest jawnym wyrazem nie przestrzegania zasad demokracji, na których winno opierać się społeczeństwo obywatelskie, a przede wszystkim ostentacyjnym lekceważeniem i nie liczeniem się z głosami mieszkańców naszej wspólnoty, która w sposób jednoznaczny sprzeciwiła się planowanej zmianie granic Miasta Opola. Głos mieszkańców Gminy Turawa wyrażony w przeprowadzonych konsultacjach społecznych jest w świetle definicji „demokracji”, oznaczającej rządy większości z poszanowaniem praw mniejszości, jednoznaczny – jako pełnoprawni obywatele Rzeczypospolitej, oczekują wykonania wskazań ustawodawcy zawartych w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1515 z późn. zm.), zapisanych w art. 4, stanowiących że gmina powinna być terytorium jednorodnym „ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych”. Włączenie zaś Osiedla Zawada do Miasta Opola byłoby, w świetle przedstawionych powyżej rozważań, ewidentnym tego zaprzeczeniem. Miasto, które miałoby powstać w nowych granicach nie zapewni bowiem rozwoju ani nie spełni potrzeb mieszkańców, a także nie zagwarantuje zainteresowania i przychylności Prezydenta Miasta Opola. Będzie sztucznym tworem, który według ustawy nie powinien mieć jakiegokolwiek racji bytu. W takiej sytuacji, nowy podział administracyjny będzie zawsze prowadził do sporów i waśni między mieszkańcami.

Jak zaś wskazał Wojewoda Podkarpacki w opinii z dnia 26 kwietnia 2012 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym „*W sprawie spornej między gminami, niezmiernie istotne są opinie społeczności lokalnych. Pomimo iż nie mają bezwzględnie wiążącego charakteru, na ich podstawie można odczytać nie tylko wolę podjęcia określonych działań przez gminę, ale także, co jest również istotne, zainteresowanie mieszkańców danym problemem*”. Jednocześnie, wskazać należy, iż wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych, wykazujące brak poparcia dla wnioskowanych zmian granic jednostek samorządu terytorialnego stanowiły dotychczas element determinujący rekomendację do negatywnego rozpatrzenia wniosków w sprawie zmiany granic, czemu dano wyraz w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 roku w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. z 2009 roku Nr 120, poz. 1000). Podobnie w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 roku w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. z 2005 roku Nr 141, poz. 1185), za jedną z przyczyn zgłoszenia wniosku rekomendowanego do negatywnego rozpatrzenia w odniesieniu do zmiany granic: „*konsultacje przeprowadzone na terenie poszczególnych sołectw w sposób jednoznaczny wskazują na kategoryczny sprzeciw mieszkańców tych terenów odnośnie*

przeprowadzenia przedmiotowej zmiany granic”.

Władze Miasta Opola doskonale zdają sobie sprawę z tego, iż mieszkańcy Gminy Turawa wyrażają negatywne stanowisko w kwestii wyłączenia części obszaru sołectwa Zawada z granic Gminy Turawa i włączenia ich do Miasta Opola. Dlatego też rzeczą zupełnie niezrozumiałą jest podjęta przez władze Miasta Opola próba realizacji jakiejś bliżej nieokreślonej utopijnej idei „Dużego Opola”. Tym bardziej, iż przedstawiony przez władze Opola projekt zmiany granic Miasta od strony merytorycznej cechuje zupełne nieprzygotowanie. Koncepcja „Dużego Opola” stanowi ideę nieopartą żadnymi starannymi analizami, ekspertyzami, studiami, raportami, czy innymi dokumentami, które mogłyby uzasadnić decyzję o zmianie granic Miasta Opola. Analogiczny problem został dostrzeżony w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 24 kwietnia 2013 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym, w której wskazano, iż **„W odniesieniu do propozycji przyłączenia do miasta Rzeszowa gminy Trzebownik występują istotne wątpliwości, czy projekt ten opiera się na dogłębnych analizach, studiach lub innych opracowaniach uwzględniających skutki realizacji takiej koncepcji w kontekście celowościowym, ekonomicznym i społecznym”**. Takie same wątpliwości podzielił Wojewoda Podkarpacki w opinii z dnia 29 kwietnia 2015 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym.

Władze Miasta Opola ograniczyły się faktycznie wyłącznie do podjęcia decyzji o zmianie granic Miasta. Mieszkańcom Gminy Turawa, ani mieszkańcom jakiegokolwiek innej Gminy zainteresowanej bezpośrednio w sprawę planowanej zmiany granic Miasta Opola, nie przedstawiono zaś jakiegokolwiek analiza strat i korzyści. Jedyne korzyści, jakie Prezydent Miasta Opola zaproponował mieszkańcom sołectw, które zostałyby włączone do Opola to tańsze bilety do zoo, czy na basen. Koronnym zaś argumentem ze strony Miasta jest konieczność pozyskania nowych terenów inwestycyjnych oraz stworzenia silnej stolicy województwa. Takie motywy zmiany granic Miasta Opola rażą swoją groteskowością i w żadnym razie nie przekonują mieszkańców Gminy Turawa, czemu dali jednoznacznie wyraz w konsultacjach społecznych. Kwestia strat i korzyści, które można osiągnąć w wyniku planowanych zmian granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego jest zaś istotnym elementem podlegającym analizie w toku prowadzonej procedury zmian granic. Podlegała ona badaniu również w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 24 kwietnia 2013 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale, w której wskazano, iż **„Z przedstawionego wniosku nie wynikają jednoznacznie mocne argumenty za przyłączeniem wnioskowanych sołectw do miasta. Wniosek nie wykazuje znaczących korzyści, jakie miasto osiągnie po przyłączeniu tych miejscowości, oprócz powiększenia obszarowego, mającego znaczenia dla pozyskania nowych terenów inwestycyjnych, włączenia portu lotniczego w granice miasta oraz wzmocnienia funkcji metropolii (zwiększenie powierzchni i liczby mieszkańców miast)”**. Zagadnienie to zostało też podniesione w opinii Wojewody Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2012 roku dotyczącej wniosku w sprawie zmiany w podziale terytorialnym, w której podkreślono, iż **„Dodatkowo – jak w przypadku obecnie złożonej propozycji – zauważalny jest brak wykazania istotnych argumentów potwierdzających, że tereny położone w sąsiednich gminach mają dla miasta znaczenie strategiczne. Przedstawione korzyści, jakie miasto osiągnie po ich przyłączeniu, nie są wystarczająco uwidocznione, a ich ogólność sprawia, że pojawią się wątpliwości, w jaki sposób mogą przyczynić się do wzmocnienia rangi Rzeszowa”**.

Jak wynika z powyższego, działania władz Opola nie znajdują uzasadnienia w rozstrzygnięciach Rady Ministrów, która od dłuższego czasu konsekwentnie odmawia dokonywania zmiany granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego. W ostatnim czasie daje się zauważyć wiele pozytywnych zmian w jakości pracy Rady Ministrów, w szczególności zaś w postaci działań pozwalających przywrócić właściwe znaczenie głosu społeczeństw lokalnych, co znalazło najpełniejszy wyraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 roku uchylającym rozporządzenie w sprawie utworzenia gminy Szczawa i gminy Grabówka (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2312).

Należy również mieć na uwadze, iż we współczesnej polityce nie może być miejsca na wzmacnianie jednej jednostki samorządu terytorialnego kosztem innych. Archaiczne podejście monocentryczne, w którym występuje wyraźna przewaga jednego centrum nad innymi, stoi w niezaprzeczalnej sprzeczności do realizowanej polityki regionalnej i przestrzennej Unii Europejskiej. Policentryczność rozwoju przestrzeni europejskiej jest jednym z podstawowych założeń polityki rozwojowej wyrażonych w ustanowionych dokumentach Unii Europejskiej i realizowanych w powiązaniu z tymi dokumentami programach i projektach. Szczególne znaczenie ma tu dokument Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego (ESDP – European Spatial Development Perspective). Stanowi on wytyczne dla kształtowania zrównoważonego rozwoju przestrzeni europejskiej, opartego na policentrycznym rozwoju obszarów funkcjonalnych oraz kształtowaniu

właściwych relacji między obszarami miejskimi i wiejskimi. Zadaniem unijnej polityki regionalnej jest niwelowanie asymetrii w rozwoju regionalnym, sprzyjanie racjonalnemu przekazywaniu środków finansowych z budżetu UE regionom, które wymagają solidnej pomocy. Można więc stwierdzić, że głównym celem polityki regionalnej UE jest ciągle dążenie do niwelowania różnic występujących pomiędzy poszczególnymi regionami oraz usunięcie opóźnień rozwojowych mniej uprzywilejowanych regionów. Nie jest nim natomiast wzmocnienie gospodarcze i administracyjne dominującej gospodarczo, ekonomicznie i społecznie wybranej jednostki terytorialnej. W kontekście powyższego, wskazać należy, iż działania władz Opola stanowią pogwałcenie standardów wyznaczonych przez Unię Europejską w ramach polityki regionalnej. Przedstawiona inicjatywa powiększenia granic Miasta Opola kosztem sąsiednich Gmin ma na celu stworzenie ośrodka, który pod każdym względem mógłby osiągnąć przewagę nad miejscowościami i Gminami pozostającymi w sąsiedztwie stolicy województwa. Takie podejście uniemożliwia zaś rozwój regionów, w których interwencje są najbardziej pożądane i stanowi zaprzeczenie standardów polityki europejskiej.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wspiera zrównoważony rozwój całych miejskich obszarów funkcjonalnych w ramach zintegrowanych strategii służących rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, przed jakimi stoją te obszary (art. 7 rozporządzenia 1301/13 w sprawie EFRR). Wyzwania stojące przed obszarami miejskimi są ze sobą powiązane, a sukces w rozwoju obszarów miejskich można osiągnąć jedynie przez zintegrowane podejście do tego zagadnienia, poprzez współpracę i partnerskie podejście do rozwiązywania problemów. Tym celem ma zaś służyć przyjęta uchwałą Walnego Zgromadzenia Strategia ZIT Aglomeracji Opolskiej, zgodnie z treścią art. 7 rozporządzenia o Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego, która określa zintegrowane działania służące rozwiązywaniu problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, jakich doświadcza cały obszar funkcjonalny, nie tylko stolica regionu. Strategia ZIT Aglomeracji Opolskiej uwzględnia potrzeby wspierania powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi. Działania podjęte przez władze Opola w ramach realizacji przyjętego planu powiększenia granic Miasta naruszają zaś przyjęty tryb, sposób realizacji głównego założenia Strategii ZIT – współpracy i partnerstwa dla zrównoważonego rozwoju.

Podpisana umowa o współpracy i przyjęte programy operacyjne Stowarzyszenia Aglomeracja Opolska zapewniają zintegrowane podejście do wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na rzecz zrównoważonego rozwoju całego obszaru funkcjonalnego, w znacznie szerszym kontekście rozwoju terytorialnego niż tylko rozwój stolicy regionu. Jej celem jest zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej oraz dążenie do zmniejszenia różnic w poziomie rozwoju członków Aglomeracji Opolskiej poprzez pomoc wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego obszaru. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to narzędzie, dzięki któremu możliwe jest skuteczne wdrażanie polityki spójności poprzez realizowanie interwencji zintegrowanych nie tylko tematycznie, ale również obszarowo. Działania te w wyczerpujący sposób zmierzają do osiągnięcia głównych celów rozwoju obszaru funkcjonalnego i regionu. Tymczasem działania skupione na zmianie granic administracyjnych miasta wojewódzkiego jako panaceum na rozwój regionu są w opinii radnych archaiczne i sprzeczne z celami polityki regionalnej Unii Europejskiej.